

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ
เป็นพุทธศาสน์ ไม่ใช่ไสยศาสตร์

ถ้าเป็นไสยศาสตร์ ศาสนาดั้งเดิมคือศาสนาที่ถือภูตผีปีศาจ ถือผีๆ ดุสิ เวลาเขาเข้าทรง
ทรงเจ้านะ เวลาผีเข้าเขากินเนื้อดิบๆ เขาฆ่าควายทั้งตัวนะ แล้วกินเนื้อ เราเห็นแล้วมันกระอัก
กระอ่วน นั่นเป็นศาสนาการถือผี มันเป็นความเชื่อถือศรัทธามาแต่ตั้งแต่ดั้งเดิม

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว “เธออย่าร้องไห้อย่าคร่ำ
ครวญ”

ถ้าญาติพี่น้องของเราเสียชีวิตไป การเสียชีวิตไปนั้นมันเป็นสัจจะเป็นความจริงของเขา
เป็นสัจจะเป็นความจริงของวัฏจักร เป็นสัจจะเป็นความจริงของวัฏฏะ ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงของวัฏฏะ
เราทำบุญกุศล นี้อุทิศบุญกุศลนี้ถึงกัน เราทำคุณงามความดีถึงกันๆ เห็นไหม

เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามันอยู่ใกล้บ้านเรา
วัดอยู่ข้างบ้านๆ ใกล้เกลือกินต่างใจ เราก็เห็น เราก็เห็นพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามีพระ
พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก็มีพระสงฆ์อยู่ดาษดื่นในประเทศไทย มีพระสงฆ์อยู่ดาษดื่นขึ้นมาจะ
สิ่งที่เราได้รู้ได้เห็นขึ้นมามันขัดแย้งกับการที่เราเชื่อถือใจ

ความเชื่อถือของเรา เราจะมั่นคงของเราขึ้นมา ถ้าเรามั่นคงของเราขึ้นมา ถ้าเราได้ศึกษา
สัจจะเป็นความจริง ได้ศึกษาสัจจะเป็นความจริง เห็นไหม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ใครทำคุณงามความดี คนนั้นต้องได้คุณงามความดี ใครทำความชั่วเป็นบาปอกุศลของ
เขา เราจะทำคุณงามความดีของเราๆ เราทำคุณงามความดีของเรา ธรรมะขององค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เราเสียสละ ให้เราฝึกฝนของเราขึ้นมา การฝึกฝนหัวใจๆ การเสียสละนี้ ก็เป็นการฝึกฝนหัวใจของเราละ

เวลาคนเราปากกัดตีนถีบ สิ่งที่มา หามาด้วยความแสนยาก ความแสนยาก การจะเสียสละออกไป การเสียสละออกไป เขาถึงบอกว่า เวลาชนะตนเองคือชนะความตระหนี่ถี่เหนียว

ความชนะตนเอง ชนะมากขึ้นๆ ความชนะมากขึ้นขนาดไหนก็แล้วแต่ แต่กิเลสตัณหา ความทะยานอยากมันอยู่ในหัวใจนั้น

พระพุทธศาสนาสอนท่าน ศील ภาวนา

เวลาเราทำทานๆ ของเรา เราได้ถวายทาน สิ่งนี้มันเป็นบุญกุศลแล้ว ถ้าเป็นบุญกุศลแล้วนะ สิ่งที่เขาจะพิจารณาของเขา พระเขาทำของเขานั้นมันเป็นเรื่องของการภาวนาไป

ถ้าการภาวนา เวลาคนที่ภาวนา จะพัฒนาใจของตน จะพัฒนาใจของตนนะ จะยกใจของตนให้สูงขึ้น จะยกใจของตนให้สูงขึ้น เวลาไปนั่งสมาธิภาวนาแล้วมันไม่ได้มรรคได้ผลนะ นั่งหลังขดหลังแข็ง นั่งด้วยความทุกข์ความยากขึ้นมา เราจะพิจารณาแล้ว นี่ธาตุขันธ์ทับจิตๆ

เวลาหลวงตาท่านออกประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านไปหาแต่บ้านเล็กๆ น้อยๆ สองหลัง สามหลังก็พอ สองหลังสามหลังก็พอ เพียงแต่ขอให้มีความศรัทธาใจพอ แค่นี้ดำรงชีพนี้เท่านั้น ดำรงชีพแล้ว เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันเบา มันบางของมัน มันนั่งสะดวกนั่งสบายของมัน แต่ถ้าเรามีสิ่งใดมากเกินไป เวลานั้นแล้วมันกดมันถ่วงมันหนักมันหน่วงของมัน นี่พูดถึงว่า เวลาเราจะภาวนา

ฉะนั้น เวลาพระเจ้าพิจารณาของเขา เขาแสวงหาของเขา ทุกคนก็ต้องการของดีของมีคุณภาพทั้งนั้นนะ แต่ของดีของมีคุณภาพ ถ้ามันฉุนไปแล้ว มันทำไปแล้วมันจะได้ประโยชน์หรือไม่ได้ประโยชน์

แต่ท่านอันประณีตๆ ไร ท่านของเรา เราก็อยากให้มีมันประณีต อยากให้มีความยิ่งใหญ่

เวลาเขาถือศีลถือสาง เขาไปไหว้ไปอ้อนวอนกันตามสามแห่งสี่แห่ง เขามีไปเลี้ยงผี นั่นเขาก็ปฏิบัติของเขา แต่เวลาในพระพุทธศาสนา เราทำบุญกุศลแล้วเราอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร ให้ปู่ย่าตายายของเรา เวลาให้ปู่ย่าตายายของเรา เราก็อยากจะให้ปู่ย่าตายายของเราให้ได้ของดีๆ ของดีๆ แล้วของดีๆ มันดีมาจากไหน

มันดีจากหัวใจนั่นไง ดีจากเจตนาอันนั่นไง ดีจากทำบุญกุศลแล้วเราระลึกถึงปู่ย่าตายายของเรา เจ้ากรรมนายเวรของเรา อุทิศส่วนกุศลๆ การอุทิศส่วนกุศล ผลของวิญญูะๆ

เวลาคนที่ถือศีลถือสาง เวลาถือศีลถือสางขึ้นมา เพราะความคุ้นชินของหัวใจใช่ไหม เวลาความคุ้นชินของหัวใจ เวลาจะนั่งประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันไปรู้เห็นหมดเลย เห็นผีเห็นสาง เห็นเทวดา อินทร์ พรหม

ความเห็นนี่ผลของวิญญูะทั้งนั้นนะ เราไม่ต้องเห็น ทางวิทยาศาสตร์ก็พิสูจน์ได้ ดูกล้องที่เขาถ่ายย้อนอดีตไปนะ เขาถ่ายของเขา เขาก็ถ่ายของเขาได้

นี่ก็เหมือนกัน นี่ผลของวิญญูะๆ ใจ เห็นผีเห็นสางนั่นเป็นเรื่องหนึ่งนะ เวลาเราภาวนาไป คนเรามันมีข้อมูลในหัวใจ มันฝังของมันในหัวใจ ได้กลิ่นหอม ได้ยินเสียงระฆัง ได้ยินเสียงมโหรี

เราเปิดเพลงเลย เปิดสเตอริโอฟังสมาธิเลย ไม่ต้องให้เทวดามากล่อมหรือ เราคล่อมเองก็ได้ นี่ไง ผลของวิญญูะๆ ใจ

แต่เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเขาต้องการทำความสงบของใจๆ ถ้าใจทำความสงบเข้ามาเป็นอิสระ อิสระจากภายนอกๆ รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร มันทำให้เราฟุ้งซ่าน ทำให้เราทุกข์เรายาก เราไปแบกหามไป แบกโลกไป คนนั้นไม่ดีอย่างนี้ คนนั้นเป็นอย่างนี้ ไปแบกไปหามมาเป็นภาระของหัวใจทั้งสิ้น

เวลาเรามาวัดมาวา เราจะมาสร้างบุญกุศลของเรา เรามาทำคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเรา เห็นไหม จิตตคหบดีเวลาตายไปรตสวรรณค์มารับ รตมัสวรรณค์เทียบมารับเลย นี่ไง ผลของวิญญูะๆ ใจ ผลของวิญญูะๆ ทำคุณงามความดีมันพร้อมที่จะไปเลย เทวทัตทำความชั่วกรรมวิญญูะๆ ไปเลย ลงนรกอเวจีไปเลย

ผลของวิญญูะที่มันมีของมันอยู่ ที่มันมีของมันอยู่ไ้ ที่มันมีของมันอยู่ เวลาเรานั่งสมาธิ ภาวนาขึ้นมามันก็ผลของวิญญูะไ้ มันก็เรื่องของโลกไ้ มันไม่ใช่เรื่องของสัจธรรมไ้ มันไม่ใช่ เรื่องของความจริงไ้

ถ้าเป็นเรื่องของความจริง นั่งสมาธิ หายใจเข้านี้ก็พุท หายใจออกนี้ก็โท ทำความสงบ ของใจเข้ามา ถ้ารู้เห็นสิ่งใดแล้ววาง คำว่า “รู้เห็นสิ่งใด” สิ่งนั้นเราปฏิเสธไม่ได้

คนเราพันธุกรรมร่างกายของเรา ถ้าพ่อแม่เจ็บไข้ได้ป่วยอย่างนี้ ลูกหลานจะมีโอกาสเจ็บ ไข้ได้ป่วยอย่างนี้ พันธุกรรมของร่างกายนี้ แล้วพันธุกรรมของจิต พันธุกรรมของจิตที่มันมีของ มันมา ถ้ามันมีของมันมา มันจะรู้จะเห็นสิ่งใดเรามีสติปัญญาไ้

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาพระพุทธศาสนา ศิล สมาธิ ปัญญา ศิล สมาธิ ปัญญา ศิลคือความปกติของใจ

ใจมันไม่ปกติ ใจมันแสบมันส่าย ใจถึงไปรู้ไปเห็นอย่างนี้ไ้ ถ้ามันรู้มันเห็น เห็นนิมิต เห็น ต่างๆ การรู้การเห็นอย่างนั้น ถ้าการรู้การเห็นอย่างนั้นมันเห็นโดยจิตเห็นโดยนิสัย

ถ้าเห็นโดยกิเลสมันก็เห็นโดยอุปาทาน เห็นโดยความยึดมั่นถือมั่น ได้ยินได้ฟังมา ได้ อบรมบ่มเพาะมา มีครูบาอาจารย์สอนว่าจะรู้จะเห็นอย่างนั้น กำหนดให้รู้เห็นอย่างนั้นๆ รู้เห็นก็ ด้วยอุปาทาน ด้วยสัญญา ด้วยความจำมา มันเป็นอุปาทานที่สร้างขึ้นมาจากทั้งสิ้น

แต่ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา เวลาครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเราที่จิตที่ มีอำนาจวาสนานะ เวลาจิตสงบแล้วเห็นตัวเองไปนั่งอยู่บนก้อนเมฆนะ เห็นตัวเองไปเดินจงกรม อยู่บนก้อนเมฆ ดิ่งกลับมาๆ นั้นมันไม่ไม่ใช่ มันส่งออกไป

เขาต้องการความสงบของใจ ต้องการขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ สุขอื่นใด เท่ากับจิตสงบไม่มี ถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันสงบในตัวของมัน ถ้าสงบในตัวของมัน สิ่งนี้มันก็ เหมือนกับวุฒิกาวะ

วุฒิกาวะของคนที่ย่อนแอมันก็อ่อนแอของมันอยู่อย่างนั้นนะ คนที่หลงใหลมันก็หลงใหล ได้ปลื้มนะ เขาไม่ทันหลอกก็วิ่งไปให้เขาหลอกทั้งนั้นนะ นี้ก็เหมือนกัน ยังไม่ทันรู้ทันเห็นมันก็ไป ศึกษามันก็สร้างภาพแล้ว

คนที่มีความวิภาวะนะ ต้องมีเหตุมีผล ถ้ามันรู้มันเห็นก็รู้เห็น รู้เห็นขึ้นมา รู้เห็นแล้วก็วาง

ถ้ารู้เห็นแล้ว พอรู้เห็นแล้วจดเอาไว้เลย แล้วให้เป็นอย่างนั้น ไม่เป็นหรอก เพราะอะไร มันเป็นอนิจจัง ผลของมันคือคลาดเคลื่อนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่มีอะไรคงที่หรอก มีอดีตมีอนาคต ถ้าปัจจุบัน ปัจจุบันคือจิตเป็นสมาธิ

ถ้ามันเป็นปัจจุบัน ปัจจุบันอย่างไร มันคลาดเคลื่อนไปทั้งสิ้น แล้วมันคลาดเคลื่อน ผลของวิญญะๆ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มันยิ่งมหาศาลมากกว่านั้น เรื่องของวิญญะ เรื่องของโลกมันไม่มีวันจบวันสิ้นหรอก ถ้ามีวันจบวันสิ้น มันจะจบมันจะสิ้น มันจะจบสิ้นในหัวใจของเรา เห็นไหม

ถ้ามันรู้เห็นสิ่งใด ถ้ามันพิสูจน์แล้ว พิสูจน์แล้วก็จบไป ถ้าเราจะตามไป ตามไปก็ตามไป อย่างนั้นนะ คุณองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณ อดีตชาติไม่มีวันจบวันสิ้น ไม่มีวันจบวันสิ้น แล้วถ้ามันไม่มีสิ้นก็เลยไปมันก็ยังเกิดไปข้างหน้าอีกไม่จบไม่สิ้น มันเป็นธรรมชาติของมันไง มันเป็นการธรรมชาติของธรรมชาติที่มันแปรปรวนมันเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาไป

จิตของเราก็เหมือนกัน มันก็เปลี่ยนแปลงแปรปรวนไปตลอดเวลาไป แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาควบคุมการแปรปรวนอันนี้ ควบคุมการเคลื่อนไหวไปไหน ควบคุมโดยการที่เราเริ่มต้นจากการเสียสละทาน

เรามีศีล นี่ปกติของใจมันไว้ แล้วถ้าเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาที่จะไปถอดไปถอน นี่อริยสัจ นี่พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาไม่ได้สอนให้ถือผีถือสาว ไม่ถือมงคตต้นข้าว ไม่ถือความเชื่อถือนอกศาสนา นอกศาสนา

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรมคือสังฆธรรมไป ทุกข์ก็คือทุกข์ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์

ทุกข์มันเกิด พ่อแม่ก็ทุกข์ ปู่ย่าตายายก็ทุกข์ เราก็อายุ หลุหลานก็ทุกข์ ทุกข์ทั้งนั้นนะ แต่มันเป็นสัจจะจะเป็นความจริง เป็นสิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิตต้องการอาหาร แม้แต่อากาศเป็นพิษก็ตายหมดแล้ว ดุสิต อากาศแปรปรวน ทุกข์ทั้งนั้นนะ แล้วเราก็เป็นทุกข์ทั้งนั้นนะ แล้วทุกข์ทั้งนั้นแล้วเราจะไปหาใครล่ะ ถ้าทุกข์ทั้งนั้นเราก็ไม่มีทางออกเลยหรือ เราไม่มีทางไปเลยหรือ

มีทางไป แต่ให้มีสติปัญญาให้เข้าใจมัน ให้เข้าใจเรื่องในหัวใจของเรา ถ้าเข้าใจเรื่องในหัวใจของเราแล้วนะ เรื่องในหัวใจของปู่ย่าตายายลูกหลานเราก็หัวใจเดียวกัน มันก็คิดเหมือนกัน มันก็มีความทุกข์เหมือนกัน ความทุกข์เหมือนกัน เห็นไหม ถ้าเราเข้าใจแล้วเราเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรมันไม่หวั่นไหว ไม่ถ่อมมงคลตื่นข่าว ไม่กระต่ายตื่นตูม ถ้ามันเป็นสัจจะความจริงขึ้นมาได้

แล้วถ้าเป็นสัจจะความจริงขึ้นมาได้นะ ชีวิตนี้มาจากไหน ชีวิตนี้มาจากไหน พ่อแม่ปู่ย่าตายาย เราได้สร้างเวรร่วมกันมา เราได้มีเวรร่วมสายบุญสายกรรมกันมา เราถึงได้มาเกิดร่วมกัน เราถึงมาเกิดเป็นสภาคกรรม เราถึงมาเกิดร่วมกัน ถ้าร่วมกัน อภิชาติบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่

ถ้าพ่อแม่ที่เป็นธรรมๆ เป็นสัมมาทิฐิเลี้ยงลูกด้วยคุณธรรม ด้วยเมตตาธรรม มันเป็นประโยชน์ทั้งนั้นนะ เพราะมันเป็นผลของวิญญูะ มันเป็นผลของการที่จิตนี้ต้องขับเคลื่อนไปโดยธรรมชาติของมัน

แต่โดยธรรมชาติของมัน มันมีกิเลสกับธรรมๆ ถ้ามีกิเลสมันก็เห็นแก่ตัว กิเลสมันก็ขวนขวายเอาแต่บาปเอาแต่กรรมใส่ตัวมัน แล้วเวลามันไปเกิดมันก็เกิดต่ำต้อยไปเรื่อยๆ เกิดมีแต่ความขาดแคลนไปเรื่อยๆ เกิดมีแต่ความทุกข์ยากไปเรื่อยๆ เวลาเกิด เกิดต่ำไปเรื่อยๆ แต่ถ้ามันทำคุณงามความดีมันก็เกิดสูงขึ้นเรื่อยๆ เกิดสูงขึ้นเรื่อยๆ

แต่การเกิดสูงและการเกิดต่ำนี้มันเกิดจากการกระทำของเรา กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน สิ่งที่เกิดขึ้น เกิดขึ้นมากับเรา เราทำมาทั้งสิ้นๆ ทำมาทั้งสิ้นมันถึงชอบใจ เราชอบสิ่งนี้ๆ ทำไมคนอื่นไม่ชอบเหมือนเรา ทำไมเราชอบไม่เหมือนคนอื่นล่ะ แล้วถ้าชอบเหมือนเรา นี่พันธุกรรมที่มันตัดแต่งของมันมา

แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา สัจธรรม สัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ กราบธรรมคือสัจจะความจริง ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาฬารดาบส อุทกดาบส เคยไปศึกษากับเขา เวลาเขาตายไปแล้วนะ “เสียตาย เขาตายไปแล้ว” นี่พระพุทธเจ้าไม่ได้ไปสอนคนตาย สอนคนเป็นๆ เรา นี่ สอนคนเรามันทุกข์มันยากนี่แหละ

มันทุกข์มันยากนะ ถ้าจิตใจมันพลิกขึ้นมาละ สิ่งที่มีมันเกิด ถ้าไม่มีเหตุการณ์ให้เราได้ ผีกลั่นหัวใจของเรา หัวใจของเรามันจะเข้มแข็งขึ้นมาได้อย่างไร

เวลาครูบาอาจารย์ของเราที่เป็นพระอรหันต์ๆ นะ ไปดูประวัติของครูบาอาจารย์เราสิ ท่านนั่งสมาธิท่านภาวนาของท่าน ท่านทุกข์ยากขนาดไหน

หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงตาพระมหาบัว ท่านพูดเอง เวลาไปอยู่ในป่าในเขานี้ละ มันสงกรานต์ มันมีนักขัตฤกษ์ เราเดินจงกรมทั้งวันทั้งคืนเลย เขาร้องรำทำเพลงไปทั่วกันนะ มันน้อยใจนะ

มันน้อยใจว่า ไ้! เราเป็นพระนะ เป็นพระป่า เป็นพระปฏิบัติ มันต้องมีบุญกุศล ทุกคนต้องมาชื่นชมใช้ไหม แต่มาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาอยู่ในป่านี้มันแสนทุกข์แสนยาก ดุสิต ประชาชนเขามีแต่ความสุข เขาร้องรำทำเพลง เขาจะไปเล่นสงกรานต์กัน เขามีความสุขของเขา นะ

นี่ไง เวลากิเลสมันเกิด แล้วถ้าคนคิดเขาคิดอย่างนั้นจริงๆ

นี่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา โดยธรรมชาติของคน คนมีความรู้สึกนึกคิด ถ้ามีความรู้สึกนึกคิดนะ เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาทำไมมันเหนื่อยมันลำบากมันทุกข์มันยาก

เวลารักษาหัวใจของตน ใจนี้รักษายากมาก ถ้ารักษาให้มันสงบ รักษาให้มันฝึกหัดมันใช้ ปัญญาขึ้นไป ทำต่อเนื่องไป สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน ทำต่อเนื่องแล้วควบคุมดูแลมัน ตลอดเวลาใช้ไหม

เวลาหลวงตาท่านพูด ไ้คนที่ว่าทุกข์ว่ายาก ถ้ายังไม่ปฏิบัติอย่าเพิ่งมาบอกว่าทุกข์นะ

เพราะว่าการทุกข์การยาก เวลาเราเข้มงวดกับจิตของเราเอง เราพิจารณาของเราเองนะ ท่านบอกว่ายิ่งกว่านักโทษในคุก คุณมันดูแลมันขนาดนั้นนะ ทำของมันขนาดนั้นมันถึงได้คิดน้อยเนื้อต่ำใจว่าเขามีความสุขๆ ไง

แต่พอสติปัญญามันเกิดนะ เราก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง หลวงตาพระมหาบัว หลวงปู่เจี๊ยะ ท่านเป็นลูกคนมีฐานะ ท่านก็เคยได้เที่ยวมา ท่านก็เคยได้เล่นสงกรานต์มาทั้งนั้นนะ สิ่งที่ว่าเวลาเราน้อยใจเพราะเราไม่ได้เล่นๆ นะ เราก็เคยเล่นเคยได้ประสบมาทั้งสิ้น

เวลาเราเล่น เราประสบมาแล้ว เราได้ผ่านมาแล้ว นี่เราผ่านมาแล้ว แล้วมันมีอะไรละ มันมีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันล่ะ แต่เราต่างหาก เราที่เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาที่มันทุกข์มันยากต่างหาก นี่ต่างหากที่มันพ้นจากทุกข์ เห็นไหม

พระในสมัยพุทธกาลก็เหมือนกัน ที่ว่าเดินจงกรมอยู่แล้วมันทุกข์มันยากอย่างนี้ เทวดามาย์บั้งกลางอากาศเลย “ท่านต่างหากเป็นผู้ประเสริฐ พวกนั้นนะเขาอยู่ในวิภวัญชะ เขาอยู่ในโลกธรรม ๘ เขาจะเวียนว้ายตายเกิดในวิภวัญชะ ท่านต่างหาก ท่านต่างหาก”

นี่ท่านบรรลุลิขิตคตินั้นเลย เป็นพระอรหันต์คตินั้นเลย การที่เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเพราะกำราบปราบปรามกิเลสในใจของตนราบคาบ

นี่ก็เหมือนกัน เวลามันทุกข์มันน้อยใจขึ้นมา เห็นเขาสนุกรื่นเริงแล้วก็มองแต่ผิวเผินไฉนว่า เขาไปเที่ยวสนุกรื่นเริงกันไฉน แต่เวลาจริงๆ มันสนุกรื่นเริงแล้วผลของมันคืออะไรละ

อบายมุข อบายภูมิ สิ่งที่เป็นอบายมุข ผลของมันคืออบายภูมิ สิ่งที่เล่นขับร้อง ศิล ๘ ท่านยังไม่ให้มีร้องรำทำเพลงเลย เพราะการร้องรำทำเพลงมันทำให้ติด การร้องรำทำเพลงมันฝึกไฟ แต่เวลาถือศีล ๘ ถือพรหมจรรย์ เวลาพรหมจรรย์ขึ้นมามันแห้งมันแล้ง

เวลากิเลสมันค้ำคั้นค้ำคั้นเพราะอะไร เพราะกิเลสมันโดนขี้ดองด้วยศีล ถ้าเรามีสติ มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา เราหัดภาวนาขึ้นมา เวลาภาวนาขึ้นมา เราจะแก้ไขหัวใจของเรา

เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยไปหาหมออะ เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ ธรรมโสดๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้ทางให้เธอเท่านั้น เราเท่านั้นที่เป็นคนแสวงหา หาหัวใจของเรา

ถ้ามันมีศีล มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา นั่นนะธรรมโอสถ ธรรมจักรๆ ยาที่จะไปแก้โรคภัยไข้เจ็บในใจของเรา ถ้ามันมีศีล มีสมาธิ มีปัญญาตามความเป็นจริงขึ้นมา มีสติปัญญา ปัญญาที่มันคิดถูกต้องคิดดีงาม คิดดีงามก็คิดปลดเปลื้อง คิดให้อยู่ในกรอบของธรรม เราไม่คิดออกนอกเรื่องนอกราว เห็นไหม

ภายนอก ภายใน ภายนอกมันก็เรื่องของโลก ภายในก็เรื่องหัวใจของเรา เรื่องความคิดของเราเอง เรื่องการแผดเผาในหัวใจของเราเอง ถ้ามีสติปัญญามันจะเข้าไปรักษาหัวใจของตน

เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยไปโรงพยาบาลเขาฉีดยาๆ แต่ธรรมะมันจะเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นมาแล้ว ยาหมดอายุหรือไม่ ยานี้มันเป็นยาของคนอื่นขโมยมาหรือไม่ มันไม่เป็นยาของเราตามความเป็นจริงใจ

ถ้าเป็นยาของเราตามความเป็นจริง เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ภาวนามยปัญญาเกิดขึ้นจริงๆ กับใจของเรา รสชาติมันต่างกันทั้งสิ้น ให้ผลต่างกัน ทุกอย่างต่างกันๆ คนที่ภาวนาเป็นมันจะรู้จักสักจะความจริงในใจของตน

นี่ฟังธรรม ฟังธรรมๆ ถ้าฟังธรรม คนที่ต่ำต้อยเขาก็ฟังแต่เรื่องไสยศาสตร์ ฟังแต่ทางโลก เห็นผีเห็นนาง ได้กลิ่น ได้เสียง

รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร

รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร รูปอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส ตัณหาความทะยานอยากของคนต่างหาก หัวใจที่มันดิ้นรนอยากได้ต่างหาก รูป รส กลิ่น เสียงก็เรื่องของเขา เกี่ยวอะไรกับเอ็งละ เอ็งอยากได้ต่างหากละ

นี่ไง ฉะนั้นบอกว่า สิ่งที่เป็นสังขาร เป็นสังขารเป็นอีกเรื่องหนึ่ง สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมา แต่เวลาคนที่มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันได้มีการกระทำมา มันก็เกิดขึ้นเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเรื่องธรรมดา เราก็มีสติ พุทโธชัดๆ ลมหายใจชัดๆ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมาให้ละเอียดเข้ามาให้มันปล่อยวางให้ได้ ถ้ามันปล่อยวางให้ได้ นั่นนะคือของจริง

ถ้ายังปล่อยวางไม่ได้ ผู้รู้คือหัวใจของเรา รูป รส กลิ่น เสียงเป็นสิ่งให้ถูกรู้ เป็นสอง เป็น
อารมณ์ เป็นข้างนอก เราไปรู้เขา ไม่เป็นความจริง ถ้ามันปล่อยหมด มันรู้ตัวมันเองชัดๆ มันจะ
มหัศจรรย์ตัวมันเองมาก ความมหัศจรรย์ตัวเอง

นี่ไง หัวใจของเราแท้ๆ นะ สิ่งที่อยู่กับเรานี้ของเราแท้ๆ สมบัติแท้ๆ ของเราเลยละ แต่ไม่มี
ใครเคยเห็น ไม่มีใครเคยรู้ ดีแต่ศึกษา ดีแต่ให้คนหลอก ดีแต่ให้อาจารย์นั่นหลอก อาจารย์นี้
หลอก แล้วตัวเองก็ทำไม่ได้

ถ้าทำได้ความจริงขึ้นมาละ เป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติภูมิรู้โก รู้จากการกระทำของเรา รู้จาก
การประพฤติปฏิบัติของเรา แล้วมันจะเป็นความจริงในใจของเรา แล้วเราจะเข้าใจสัจจะความ
จริง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยด้วยความเป็นจริง เอวัง